

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
 - Rashodi evidentirani u poslovnim knjigama za nabavu medicinske opreme u iznosu 24.547.457,00 kn odnose se na dio vrijednosti nabavljene opreme koja je plaćena u 2007., a dio vrijednosti nabavljene opreme u iznosu 49.541.283,00 kn za koji je ugovoreno plaćanje u 2008. nije evidentiran na rashodima (obvezama) u poslovnim knjigama za 2007. Navedeno nije u skladu s propisima o računovodstvu proračuna, prema kojima se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja u razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.
 - Nabava roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 15.710.444,00 kn nije obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odnosi se na nabavu zdravstvenih knjižica od rođenja do punoljetnosti u iznosu 2.026.804,00 kn, izgradnju objekta znanstveno-nastavnog sadržaja u sklopu Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Split u iznosu 4.094.440,00 kn, te nabavu dodatnih računalnih komponenti za informatizaciju zdravstvenog sustava primarne zdravstvene zaštite u iznosu 9.589.200,00 kn. Provedeni su postupci izravnog ugovaranja prema odredbama članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. i točka 2. alineja 4. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da se pregovarački postupak bez prethodne objave poziva za nadmetanje zbog iznimne žurnosti nabave koristi jer naručitelj nije mogao predvidjeti događaje koji su izazvali žurnost. Ministarstvo nije prije zaključenja ugovora objavilo odluku o odabiru ponude u Narodnim novinama, što nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona, kojom je propisano da je naručitelj najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora obavezan objaviti odluku o odabiru ponude i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. Zakona o javnoj nabavi.
 - Za nabavu uređaja za magnetsku rezonanciju zaključen je ugovor u iznosu 8.339.700,00 kn. Plaćanje je ugovoreno u obrocima, odnosno 30,0% (2.519.910,00 kn) nakon zaključenja ugovora, 30,0% (2.519.910,00 kn) u 2008. nakon preuzimanja uređaja, te 40,0% (3.299.880,00 kn) do konca 2009. nakon cjelovitog stavljanja uređaja u uporabu. Za preuzimanje obveza po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama na teret sredstava državnog proračuna, nije pribavljena suglasnost Vlade Republike Hrvatske, što je obveza propisana Zakonom o proračunu.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	3.711.271.042,00	3.699.078.473,00	99,7
2.	Rashodi i izdaci	3.711.271.042,00	3.679.955.044,00	99,2
3.	Višak prihoda		19.123.429,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			1.359.488.315,00
5.	Financijska imovina			248.637.902,00
6.	Obveze			229.794.605,00
7.	Broj zaposlenika			327

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 789.380.189,00 kn, medicinske, računalne, uredske, komunikacijske i druge opreme u iznosu 392.911.557,00 kn, građevinskih objekata u pripremi u iznosu 114.412.134,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 53.981.284,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 8.084.760,00 kn, djela likovnih umjetnika u iznosu 469.584,00 kn, te zemljišta, licenci, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i druga nespomenuta prava u iznosu 248.807,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 209.758.880,00 kn, potraživanja u iznosu 26.251.474,00 kn, te novčana sredstva u iznosu 12.627.548,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 209.758.880,00 kn, odnose se na rashode koji terete 2007., a plaćanja su obavljena u 2008. Odnose se na naknade građanima i kućanstvima za socijalni program u iznosu 140.209.184,00 kn, rashode za plaće, naknade materijalnih prava i naknade za prijevoz zaposlenih u iznosu 54.376.185,00 kn, materijalne rashode u iznosu 11.419.214,00 kn, te financijske rashode u iznosu 3.754.297,00 kn.

Potraživanja u iznosu 26.251.474,00 kn odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 17.899.155,00 kn, za povrat neutrošenih sredstava državnog proračuna u iznosu 5.884.297,00 kn, za povrat od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za naknade bolovanja preko 42 dana u iznosu 1.492.739,00 kn, od prodaje stanova u iznosu 151.421,00 kn, za utužene predujmove u iznosu 89.578,00 kn, od zaposlenika za školarine u iznosu 85.256,00 kn, za jamčevne pologe u iznosu 57.933,00 kn, za prihode za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 43.278,00 kn, za više plaćene poreze, doprinose i vrijednosne papire u iznosu 12.610,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 535.207,00 kn.

Obveze se odnose se na obveze za naknade građanima i kućanstvima za socijalne programe u iznosu 140.209.471,00 kn, za zaposlene u iznosu 55.044.975,00 kn, materijalne rashode u iznosu 11.424.170,00 kn, financijske rashode u iznosu 3.754.297,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.060.921,00 kn, te za druge obveze u iznosu 18.300.771,00 kn.

Druge obveze u iznosu 18.300.771,00 kn se odnose na obvezu za uplaćena novčana sredstva na specijalnom računu zajma IBRD u iznosu 11.282.388,00 kn, obvezu povrata sredstva u državni proračun ustanova socijalne skrbi u iznosu 5.884.297,00 kn, obvezu prema Državnoj riznici za povrat sredstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za naknade bolovanja preko 42 dana u iznosu 823.948,00 kn, obvezu uplate u državni proračun sredstva od otplate stanova u iznosu 154.420,00 kn te drugo u iznosu 155.718,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Ustrojen je Registar nabave za ustanove iz nadležnosti Ministarstva.
2. Poduzete su mjere za povrat sredstva od Grada Komiže u proračun.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. Popis dugotrajne imovine nije u cijelosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s kojom raspolaže Ministarstvo nisu u cijelosti dostavljeni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnim imovinom.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Poslovni događaji evidentiraju se u poslovnim knjigama prema računskom planu za proračunske korisnike, a prihodi i rashodi iskazani su prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka poslovnog događaja, osim rashoda za nabavu medicinske opreme (za odjele kardiokirurgije u tri kliničke bolnice i elektronski mikroskop) koji su evidentirani u ukupnom iznosu 24.547.457,00 kn, a trebali su biti evidentirani u iznosu 74.088.740,00 kn, što je manje za 49.541.283,00 kn.

Za nabavljenu opremu za odjele kardiokirurgije u tri kliničke bolnice zaprimljeni su računi u iznosu 70.525.648,00 kn, a rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu 22.231.447,00 kn. Za nabavu opreme je ugovoreno obročno plaćanje u 2007. i 2008.

Za nabavljenu opremu u Kliničkoj bolnici Dubrava ugovoreno je plaćanje 33,0% vrijednosti opreme u 2007., a 67,0% vrijednosti u 2008. Za opremanje odjela kardiokirurgije Kliničke bolnice Osijek ugovoreno je plaćanje 30,0% vrijednosti u 2007., a 70,0% vrijednosti u 2008., dok je za Klinički bolnički centar Split određeno plaćanje 20,0% vrijednosti opreme u 2007., a preostalih 80,0% vrijednosti u 2008. Dio vrijednosti nabavljene opreme za odjele kardiokirurgije u tri kliničke bolnice u iznosu 48.294.201,00 kn za koji je ugovoreno plaćanje u 2008., nije evidentiran na rashodima (obvezama) u poslovnim knjigama za 2007.

Za nabavljeni elektronski mikroskop zaprimljen je račun u iznosu 3.563.092,00 kn, a rashod evidentiran u poslovnim knjigama u iznosu 2.316.010,00 kn odnosi se na dio vrijednosti nabavljene opreme koja je plaćena u 2007., za koji je ugovoreno plaćanje u 2006. i 2007. Dio vrijednosti nabavljene opreme u iznosu 1.247.082,00 kn za koji je ugovoreno plaćanje u 2008. nije evidentiran na rashodima (obvezama) u poslovnim knjigama za 2007.

Vrijednosti nabavljene opreme u iznosu 49.541.283,00 kn za koji je ugovoreno plaćanje u 2008. nije evidentiran na rashodima (obvezama) u poslovnim knjigama za 2007. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 13. stavak 2. alineja 6. Uredbe o računovodstvu proračuna i odredbom članka 21. stavak 2. alineja 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) u razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

1.2. Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju uz napomenu da postoji program za vođenje investicija (pomoćna knjiga) u kojem je jasno evidentiran i iskazan iznos ugovora po godinama, odnosno rashoda i obveza za buduće razdoblje.

Popis imovine i obveza

- 2.1. Na temelju odredbi članaka 15., 16. i 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, u listopadu 2007. donesena je odluka o osnivanju povjerenstava za obavljanje popisa imovine, obveza i potraživanja sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. (Ministarstva u užem smislu). Ravnatelji centara za socijalnu skrb i domova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska, zaduženi su obaviti popis imovine, obveza i potraživanja, te Ministarstvu dostaviti odluke o prihvaćanju popisa do 31. prosinca 2007. Odluke o prihvaćanju popisa dostavljene su Upravi za financijske poslove koncem 2007. Popisom je utvrđeno da stanje novčanih sredstava, obveza i potraživanja odgovara stanju iskazanom u poslovnim knjigama.

Povjerenstvo za popis dugotrajne imovine je u izvješću navelo da nisu ažurirane evidencije u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama, odnosno pomoćnim knjigama (evidencija osnovnih sredstava). Zbog neažurnih i neusklađenih evidencija, povjerenstvo nije moglo utvrditi popisne razlike. Povjerenstvo je predložilo utvrditi postupke i procedure za zaprimanje imovine, odrediti osobe zadužene za označavanje nabavljene opreme inventurnim brojem (bar kodom) i dostavu računovodstvu inventurnih brojeva i podataka o smještanju imovine, te odrediti rokove za evidentiranje podataka u pomoćnim knjigama. Pri popisu dugotrajne imovine nisu popisane investicije u tijeku, odnosno završeni građevinski objekti, medicinska i druga oprema nabavljena za potrebe zdravstvenih ustanova i ustanova socijalne skrbi, te građevinski objekti navedenih ustanova čija je izgradnja u tijeku, a iskazani su u poslovnim knjigama Ministarstva.

Popisna povjerenstva su izvješća o popisu s popisnim listama dostavila središnjem povjerenstvu sredinom veljače 2008. Središnje povjerenstvo je objedinilo izvješća povjerenstava za popis, te sredinom veljače 2008. podnijelo ministru izvješće o rezultatima obavljenog popisa dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, novčanih sredstava, obveza i potraživanja sa stanjem na koncu 2007. U vezi popisa dugotrajne imovine predloženo je uskladiti evidenciju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama (evidencijama osnovnih sredstava), ponoviti godišnji popis dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine radi usklađenja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, izraditi Pravilnik o evidentiranju imovine i provođenju popisa, te Upute o označavanju imovine. Zakonski predstavnik je prihvatio prijedloge središnjeg povjerenstva, te donio odgovarajuće odluke.

Državni ured za reviziju je naložio obavljanje popisa cjelokupne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju.*

Prihodi od igara na sreću

- 3.1. Prihodi od igara na sreću planirani su u iznosu 47.494.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 89.823.544,00 kn, što je za 42.329.544,00 kn ili 89,1% više od plana. Tijekom 2007. prihodi od igara na sreću (sredstva za pomoć savezima i udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću te za prevenciju, rano otkrivanje, liječenje i rehabilitaciju ovisnika) ostvarena su više od planiranih. Odredbom članka 37. stavak 3. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu, propisano je da se uplaćene, a manje planirane pomoći, donacije i prihodi za posebne namjene (kao što su prihodi od igara na sreću, od spomeničke rente i drugi prihodi za posebne namjene) mogu izvršavati iznad iznosa utvrđenih proračunom, a do visine uplaćenih sredstava.

U 2007. Ministarstvo je raspolagalo ukupnim prihodima od igara na sreću u iznosu 136.119.615,00 kn. Raspoloživa sredstva se odnose na uplaćena sredstva od igara na sreću u državni proračun u 2007. u iznosu 86.640.714,00 kn i prenesena neutrošena sredstva iz 2006. u iznosu 49.478.901,00 kn. Tijekom 2007. povučena su i utrošena sredstva u iznosu 89.823.544,00 kn.

Raspoloživa sredstva od igara na sreću raspoređena su na pojedine programske aktivnosti Ministarstva u određenom postotku, prema Uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2007.

Praćenje financiranja programa i projekata udruga iz područja socijalne skrbi i zdravstva tijekom 2007., provodilo se putem Povjerenstva za koordinaciju financiranja programa, projekata i potpora udrugama. Sredstva su dodjeljivana putem javnog oglašavanja (ožujak 2007.) i posebnih odluka ministra. Korisnici sredstava su odabirani na temelju ocjene kvalitete projekta ili programa koje prilažu uz zahtjev, te ocjene prihvatljivosti.

Tijekom 2007. sredstva su doznačena za pomoć savezima i udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću u iznosu 67.604.507,00 kn, za prevenciju, rano otkrivanje, liječenje i rehabilitaciju ovisnika u iznosu 17.094.374,00 kn, te drugim udrugama u iznosu 5.124.663,00 kn. Sredstva za pomoć savezima i udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću u iznosu 67.604.507,00 kn, odnose se na sredstva za programe udruga za poboljšanja kvalitete življenja osoba s invaliditetom u iznosu 51.679.397,00 kn, sredstva organizacijama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću u iznosu 12.550.311,00 kn, te sredstva za nacionalne saveze udruga u iznosu 3.374.799,00 kn. Od ukupnih sredstva za pomoć savezima i udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću, putem javnog oglašavanja dodijeljeno je 29.912.910,00 kn. Sredstva na temelju posebnih odluka ministra u iznosu 37.691.597,00 kn, dodijeljena su na temelju zahtjeva udruga i prijedloga Povjerenstva za koordinaciju financiranja programa, projekata i potpora udrugama.

Kontrolu provedbe projekata i programa, te analizu izvješća (opisnih i financijskih) saveza i udruga iz područja socijalne skrbi provodi stručna radna skupina, koju imenuje ministar.

Sredstva za prevenciju, rano otkrivanje, liječenje i rehabilitaciju ovisnika (17.094.374,00 kn) i sredstva dodijeljena drugim udrugama koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću (5.124.663,00 kn) iznosila su ukupno 22.219.037,00 kn. Dio sredstava u iznosu 3.300.000,00 kn doznačen je Hrvatskom crvenom križu za financiranje Programa humanitarne pomoći za 1,0% najsiromašnijih stanovnika Hrvatske i Program pripreme i djelovanja u katastrofama, a dio u iznosu 1.975.000,00 kn dodijeljen je udrugama putem javnog oglašavanja. Preostala sredstva u iznosu 16.944.037,00 kn, dodijeljena su udrugama na temelju odluka ministra. Kontrolu provedbe projekata i programa te analizu izvješća (opisnih) udruga iz područja zdravstva provodi odjel za projekte i programe, a financijska izvješća kontrolira Uprava za financijske poslove.

U skladu s ugovorima, korisnici sredstava iz područja socijalne skrbi i područja zdravstva obvezni su dostaviti opisna i financijska izvješća s priloženim računima i drugom dokumentacijom o utrošku sredstava. Provjerava se jesu li sredstva utrošena u skladu s programima i projektima, te je li priložena cjelovita i vjerodostojna dokumentacija iz koje je vidljivo da su sredstva utrošena namjenski. Za sredstva koja nisu utrošena namjenski traži se povrat.

Koncem 2007., u državnom proračunu Republike Hrvatske evidentirana su na navedenim aktivnostima Ministarstva raspoloživa, a neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu 46.296.071,00 kn.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da bi uz postojeći sustav kontrola trebalo kontinuirano dorađivati sustav ocjenjivanja i vrednovanja po pojedinim kriterijima za ocjenu prijavljenih projekata i programa u cilju objektivnog odabira projekata i programa.

Također je izrazio mišljenje, da bi sredstva trebalo dodjeljivati udrugama na temelju javnog oglašavanja, jer udruge nisu upoznate s načinom dodjele sredstava izvan javnog oglašavanja. Potrebno je ustrojiti sustav evidencija koje omogućuju cjelovito praćenje i sagledavanje ukupno odobrenih sredstava iz područja socijalne skrbi i područja zdravstva, po svim obilježjima (udrugama, djelatnostima i odobrenim iznosima), u cilju učinkovitog upravljanja.

3.2. *Ministarstvo je prihvatilo mišljenje Državnog ureda za reviziju.*

Postupci javne nabave

- 4.1. Za 2007. doneseni su plan nabave za kapitalna ulaganja u zdravstvene i socijalne ustanove, te nabavu opreme i vozila za potrebe Ministarstva. Planirana nabava u vrijednosti 577.722.633,00 kn, odnosi se na ulaganja u izgradnju te obnovu zdravstvenih i ustanova socijalne skrbi, nabavu licenci, računalnih programa, namještaja, vozila, medicinske, informatičke i druge opreme. Podaci o planiranim vrijednostima nabave nisu vrijednosno usklađeni s podacima u financijskom planu i izmjenama financijskog plana.

Postupci nabave provedeni su u većini slučajeva u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. U pojedinim slučajevima, Ministarstvo je sporazumom prenosilo na zdravstvene ustanove ovlaštenje za provođenje postupka nabave usluga izvođenja radova, nabave medicinske i laboratorijske opreme, te namještaja i uredske opreme. Za navedene nabave Ministarstvo je zaključilo sporazum kojim su zdravstvene ustanove preuzele obvezu provedbe poslova pripreme i provođenja postupka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nakon provedenog postupka nabave i obavljene isporuke roba, radova ili usluga, Ministarstvo je obavilo plaćanje ugovorne obveze izravno dobavljaču ili je obavilo povrat sredstava ustanovi ako je prethodno podmirila ugovornu obvezu. Evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora uredno su vođene, te je Uredu za javnu nabavu dostavljeno godišnje izvješće o zaključenim ugovorima o nabavi za 2007., u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Proveden je 361 postupak javne nabave, od kojih su 93 postupka poništena odlukom naručitelja, jer nisu pristigle dvije prihvatljive ponude, tri postupka su obustavljena, jer se odustalo od nabave, a 23 postupka nisu završena do konca 2007. Za okončana 242 postupka nabave zaključeni su ugovori u iznosu 448.564.165,00 kn.

Osim navedenih postupaka javne nabave koje je provelo Ministarstvo, zdravstvene ustanove samostalno su provele 84 postupka nabave medicinske i druge opreme, te radova i usluga u vrijednosti 113.793.771,00 kn, u skladu sa sporazumom kojim su zdravstvene ustanove preuzele obvezu provedbe poslova pripreme i provođenja postupka nabave. U sporazumu je navedena planirana vrijednost nabave do koje su ravnatelji zdravstvenih ustanova ovlašteni zaključiti ugovore s odabranim ponuditeljima, te je zdravstvena ustanova bila dužna obavljati postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Dokumentaciju o plaćanju obveza ustanove su dostavljale Ministarstvu, koje je nakon pregleda dokumentacije odobravalo plaćanje i dostavljalo zahtjeve za plaćanje u državnu riznicu.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave zaprimila je osam žalbi ponuditelja u postupcima javnog nadmetanja koje je objavilo Ministarstvo.

Donesena su četiri rješenja kojima se žalbe odbijaju, u dva predmeta je rješenjem poništeno javno nadmetanje i odluke o odabiru najpovoljnije ponude, a u dva predmeta nije doneseno rješenje do vremena obavljanja revizije (travanj 2008.). Ministarstvo je postupilo po rješenjima Državne komisije, te ponovilo dva javna nadmetanja.

U pojedinim slučajevima nabava nije obavljena prema postupcima propisanim odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Za nabavu tiskovine zdravstvena knjižica od rođenja do punoljetnosti, provedena su tri postupka izravnog ugovaranja, u siječnju, travnju i kolovozu 2007. Postupci izravnog ugovaranja su provedeni prema odredbama članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 2. i 3. i točka 2. alineja 1. i 4. Zakona o javnoj nabavi. Odluke o odabiru ponude u postupku izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva, nisu objavljene u Narodnim novinama, što je obrazloženo žurnošću. Zaključena su tri ugovora u veljači 2007. u iznosu 634.400,00 kn, u travnju 2007. u iznosu 625.250,00 kn i kolovozu 2007. u iznosu 767.154,00 kn, odnosno u ukupnom iznosu 2.026.804,00 kn. Roba je isporučena i plaćena u skladu s ugovorima. Odluke o odabiru ponuda u postupcima izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva, trebalo je objaviti u Narodnim Novinama.

Za izgradnju Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Split, nakon provedenog javnog nadmetanja koncem 2005., s odabranim ponuditeljem u ožujku 2006. zaključen je ugovor u iznosu 145.785.161,00 kn. Ugovorom je određen završetak radova u roku 24 mjeseca od dana uvođenja u posao. Za dodatne radove na izgradnji navedene Klinike provedena su dva postupka nabave izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku (u ožujku i rujnu 2007.), bez objave poziva za nadmetanje u skladu s odredbama članka 12. stavka 6. točka 3. Zakona o javnoj nabavi. Zaključena su dva dodatka ugovoru u iznosu 11.847.440,00 kn, te je ukupno ugovorena vrijednost radova iznosila 157.632.601,00 kn. Ugovoreni dodatni radovi ne prelaze zakonom dopuštenih 25,0% ugovorenog iznosa prema osnovnom ugovoru. Do konca 2007. ispostavljeno je 20 privremenih situacija za obavljene radove u vrijednosti 128.193.356,00 kn, što predstavlja 81,3% vrijednosti ugovorenih radova. U 2007. plaćeni su radovi u vrijednosti 103.637.597,00 kn.

Za izgradnju objekta znanstveno-nastavnog sadržaja u Klinici za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Split s istim izvoditeljem su ugovoreni radovi u vrijednosti 5.582.986,00 kn.

Za nabavu navedenih radova, u ožujku 2007. proveden je postupak nabave izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje, prema odredbama članka 12. stavka 6. točka 1. alineja 2. i 3. Zakona o javnoj nabavi, koji se odnosi na nabavu koju može obaviti samo određeni gospodarski subjekt, te zbog iznimne žurnosti. Odlukom o osnivanju stručnog povjerenstva i odlukom o odabiru ponuditelja obrazlaže se da su u tijeku radovi na izgradnji Klinike za ženske bolesti i porode koje izvodi odabrani ponuditelj, pa je radi funkcionalnog dovršenja svih građevina i dobivanja uporabne dozvole, potrebno izvođenje radova povjeriti istom izvoditelju. Nadalje se obrazlaže da je objekt znanstveno-nastavnog sadržaja, sastavni dio projektne dokumentacije za izgradnju Klinike za ženske bolesti i porode, na temelju koje je dobivena građevinska dozvola.

Odluka o odabiru ponude u postupku izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva nije objavljena u Narodnim novinama.

Ministarstvo je iz razloga žurnosti zaključilo ugovore izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje, a prije zaključenja ugovora nije objavilo odluku o odabiru ponude, što nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona, kojom je propisano da je naručitelj najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora obvezan u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. Zakona o javnoj nabavi.

Ugovoreni rok završetka radova je 15. ožujka 2008., a do konca 2007. ispostavljeno je sedam privremenih situacija za obavljene radove u vrijednosti 4.094.440,00 kn, što predstavlja 73,3% vrijednosti ugovorenih radova. Primopredaja radova na izgradnji Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Split nije obavljena do vremena obavljanja revizije (srpanj 2008.).

Rashodi za informatizaciju zdravstvenog sustava primarne zdravstvene zaštite u 2007. iznosili su 16.157.606,00 kn. Ministarstvo je u studenome 2003. zaključilo ugovor s jednim društvom za nabavu komponenti izvedbenog rješenja informatizacije sustava u vrijednosti 63.606.660,00 kn. Realizacija ugovora planirana je u sedam etapa s rokom izvršenja do 2008.

Planirana je instalacija cjelovitog rješenja povezivanja 2 700 liječničkih ordinacija u jedinstveni komunikacijski sustav primarne zdravstvene zaštite. Do konca 2006. zaključena su tri dodatka osnovnom ugovoru za nabavu navedenih komponenti, kojima je prilagođena dinamika isporuka i plaćanja po završetku svake od sedam etapa ugovorenih radova, te je ugovorena nabava sklopovske i programske potpore povezivanja liječničkih ordinacija u vrijednosti 6.900.000,00 kn.

U svibnju 2007. zaključen je četvrti dodatak ugovora izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje. Ugovorena je nabava računalnih programa, uređaja za pozicioniranje vozila i konektora u vrijednosti 9.589.200,00 kn. Ukupno ugovoreni dodatni radovi iznose 16.489.200,00 kn, što je 25,9% vrijednosti osnovnog ugovora i prelaze zakonom dopuštenih 25,0% ugovorenog iznosa prema osnovnom ugovoru. Rok isporuke je ugovoren do 15. studenoga 2007. prema ponudi, a svi drugi uvjeti prema odredbama osnovnog ugovora iz 2003. te prethodna tri dodatka ugovoru. Usluge i plaćanja su obavljeni u skladu s ugovorom.

Prema obrazloženju iz odluke o odabiru, nabava komponenti je provedena postupkom nabave izravnom pogodbom zbog tehničkih karakteristika i žurnosti uz primjenu odredbi članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. i točka 2. alineja 1. Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo nije prije zaključenja ugovora objavilo odluku o odabiru ponude u Narodnim novinama, što nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona, kojom je propisano da je naručitelj najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora obvezan u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. Zakona o javnoj nabavi.

Društvu od kojeg su nabavljene računalne komponente za povezivanje liječničkih ordinacija primarne zaštite, u 2007. je plaćeno 16.157.606,00 kn, što zajedno s plaćenim u prethodnom razdoblju (44.345.314,00 kn) iznosi ukupno 60.502.920,00 kn ili 75,5% ugovorene vrijednosti.

Prema pregledu stručne službe Ministarstva, do obavljanja revizije (travanj 2008.) spojeno je 1 528 liječničkih ordinacija u jedinstveni komunikacijski sustav primarne zdravstvene zaštite ili 57,0% ugovorenog broja ordinacija.

Državni ured za reviziju je naložio u pregovaračkom postupku nabave bez objave poziva za nadmetanje, prije zaključenja ugovora objaviti odluku o odabiru ponude u Narodnim novinama.

- 4.2. *U očitovanju na nalaz Državnog ureda za reviziju, a vezano za nabavu zdravstvenih knjižica, Ministarstvo je navelo da su u 2006. knjižice nabavljane od istog dobavljača. Cilj nabave je podizanje kvalitete praćenja zdravstvenog stanja djece predškolske i školske dobi, a cilj nije bilo ostvarivanje tržišne isplativosti ili povrat troškova, što znači da je Ministarstvo pravilno odabralo pregovarački postupak bez prethodne objave, a potom primijenilo članak 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. i točka 2. alineja 4. Zakona o javnoj nabavi. Nadalje je navelo da je iskorištena mogućnost što žurnije nabave. Ministarstvo je nadalje navelo da se odluka o odabiru ponude ponuditelja u postupku izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nabavu zdravstvenih knjižica nije morala objaviti u Narodnim novinama iz razloga žurnosti nabave na temelju odredbi članka 13. Zakona o javnoj nabavi. U 2006. je tiskan i distribuiran ograničen broj zdravstvenih knjižica zbog limita financijskih sredstava. U siječnju 2007. rodilišta su potrošila zalihe zdravstvenih knjižica serije A, a serija C je bila potrebna pri sistematskim pregledima za upis djece u prvi razred za školsku 2007./08. te se navodi da je zbog toga bila potrebna žurnost postupanja. Financijska sredstva koja su nedostajala za nabavu zdravstvenih knjižica u 2006. naknadno su osigurana u 2007. Vezano za postupke javne nabave sklopovske i programske potpore povezivanja liječničkih ordinacija te računalnih programa, uređaja za pozicioniranje vozila i konektora navedeno je da je razlog zaključenja četvrtog dodatka ugovoru bila isporuka i implementacija dodatnih roba, odnosno nabava sklopovske i programske potpore povezivanja dodatnih subjekata primarne zdravstvene zaštite. Također je navedeno da se informatizacija sustava primarne zdravstvene zaštite razvijala postupno u skladu s osiguranim financijskim sredstvima. Ministarstvo nije moglo nabaviti navedenu opremu od drugog ponuditelja osim od onog s kojim je zaključio osnovni ugovor, jer bi roba nabavljena od drugog ponuditelja imala drugačije karakteristike koje bi mogle dovesti do tehničkih poteškoća u djelovanju i održavanju, te nije mjerodavna činjenica kako vrijednost koja se nabavlja ne smije biti veća od 25,0% osnovnog ugovora. Cjelokupni sustav primarne zdravstvene zaštite je do 31. prosinca 2007. morao biti stavljen u uporabu u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske. Navedeno je da je opremu trebalo žurno nabaviti i staviti u uporabu do 31. studenoga 2007. Ministarstvo je iskoristilo mogućnost žurne nabave prema odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi, te Odluku o odabiru ponude ponuditelja za zaključenje četvrtoga dodatka nije moralo objaviti u Narodnim novinama. Također je navedeno da je nabava bila žurna u cilju sprečavanja nastanka štete ili posljedica koje bi bile štetne ako se svi dodatni subjekti ne bi povezali u cjelovit informatički sustav primarne zdravstvene zaštite u spomenutim rokovima. Vezano za objavu Odluke o odabiru ponude za dodatne radove na izgradnji Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Split u Narodnim novinama najmanje 15 dana prije zaključenja dodatka osnovnom ugovor, obrazloženo je da je u 2007. proveden 361 postupak javne nabave pa se u određenim situacijama, zbog objektivnih razloga, uzrokovanih velikim opsegom posla i ograničenim ljudskim resursima, dogodio nehotičan previd, te obavijesti o zaključenju ugovora nisu objavljene.*

- 4.3. Žurnost i nabava od ponuditelja s kojim je zaključen osnovni ugovor, razlozi koje ističe naručitelj, mogu biti razlogom korištenja provedbe postupka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje prema odredbama članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. i točka 2. alineja 1. Zakona o javnoj nabavi kao opravdanje za nepostupanje po odredbama članka 13. navedenog Zakona, ali ne može biti valjan razlog i opravdanje za nepostupanje prema odredbi članka 13. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da je naručitelj koji koristi postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje obvezan najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora, u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude ponuditelja i navesti podatke o predmetu nabave i zakonskoj osnovi iz članka 12. spomenutog Zakona, jer se navedena odredba ne primjenjuje u slučaju izravne pogodbe s ciljem žurnog sprječavanja nastanka ili otklanjanja posljedica nastale štete uzorkovane djelovanjem više sile ili zbog drugih opasnosti, a toga u konkretnim slučajevima nabave nije bilo.

Nabava uređaja za magnetsku rezonanciju

- 5.1. Rashodi za nabavu uređaja za magnetsku rezonanciju, iskazani u 2007. u iznosu 2.519.910,00 kn odnose se na plaćeni predujam u visini 30,0% ugovorene vrijednosti uređaja. U ožujku 2007. je pribavljena suglasnost Ministarstva financija za plaćanje predujmom. Sporazum o ovlaštenju Kliničke bolnice Merkur za preuzimanje poslova pripreme i provedbe postupka javne nabave, zaključen je u travnju 2007. Vrijednost nabave uređaja planirana je u iznosu 11.100.000,00 kn. Spomenutim sporazumom je određeno da se 30,0% ili 3.330.000,00 kn planirane vrijednosti nabave osigura u proračunu Ministarstva za 2007., a preostali dio u iznosu 7.770.000,00 kn kroz projekciju plana proračuna za razdoblje od 2007. do 2009. Prema odredbi članka 37. Zakona o proračunu, za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna u sljedećim godinama, potrebno je pribaviti suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Klinička bolnica Merkur, odnosno Ministarstvo nije pribavilo suglasnost Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje obveza u iznosu 7.700.000,00 kn, što nije u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Postupak nabave uređaja za magnetsku rezonanciju proveden je u kolovozu 2007. S odabranim najpovoljnijim ponuditeljem ugovor je zaključen u studenome 2007., u skladu s ponudom. Ugovorena je vrijednost nabave uređaja za magnetsku rezonanciju sa završnim uređenjem prostora, montažom, servisiranjem i održavanjem u iznosu 8.339.700,00 kn. Plaćanje je ugovoreno u obrocima, odnosno 30,0% (2.519.910,00 kn) nakon zaključenja ugovora, 30,0% (2.519.910,00 kn) u 2008. nakon preuzimanja uređaja, te 40,0% (3.299.880,00 kn) do konca 2009. nakon cjelovitog stavljanja uređaja u uporabu. Prema obrazloženju stručne službe za nabavu, do vremena obavljanja revizije (travanj 2008.) uređaj nije isporučen jer su u tijeku radovi na uređenju prostora u koji se uređaj treba staviti u uporabu.

Državni ured za reviziju je naložio pribaviti suglasnost Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje obveza koje zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama na teret sredstava državnog proračuna.

- 5.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za revizije, uz obrazloženje da je proveden 361 postupak javne nabave u 2007., te okončano 242 postupka u iznosu 448.564.165,00 kn. Nadalje je obrazloženo da su iz razloga žurnosti i ograničenih ljudskih resursa u Službi za nabavu, a iz želje da se zdravstvenim ustanovama osigura potrebna oprema kako bi se povećala dostupnost i efikasnost zdravstvenog sustava, zaključeni sporazumi sa zdravstvenim ustanovama koje raspolažu s kvalitetnom strukturom zaposlenih, na temelju kojih je obveza pripreme i provedbe postupaka javne nabave prenesena na odgovorne osobe zdravstvenih ustanova, odnosno ravnatelje. Sporazum o preuzimanju poslova pripreme i provedbe postupaka javne nabave magnetske rezonancije zaključen je s Kliničkom bolnicom Merkur u travnju 2007. Prema obrazloženju, došlo je do nehotičnog previda, jer iz navedenih razloga postupak nabave nije provelo Ministarstvo.*

Za obavljanje zadaća iz djelokruga rada Ministarstva u 2007. planirani su prihodi i rashodi u iznosu 3.711.271.042,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 3.699.078.473,00 kn, a rashodi u iznosu 3.679.955.044,00 kn, te je ostvaren višak prihoda u iznosu 19.123.429,00 kn. Rashodi su ostvareni za namjene utvrđene financijskim planom i državnim proračunom. Poslovni događaji evidentiraju se u poslovnim knjigama prema računskom planu za proračunske korisnike, a prihodi i rashodi iskazani su prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka poslovnog događaja, osim rashoda za nabavu medicinske opreme koji su evidentirani u ukupnom iznosu 24.547.457,00 kn, a trebali su biti evidentirani u iznosu 74.088.740,00 kn.

Nepravilnosti uočene u evidentiranju poslovnih događaja, te postupcima javne nabave koji se odnose na objavu odluke o odabiru ponude nisu utjecale na svrsishodnost i učinkovitost trošenja proračunskih sredstava.

Izvjешće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 8. srpnja 2008.